

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Blanše Turić, predsjednice vijeća, Borisa Markovića i mr. sc. Mirjane Juričić članova vijeća, te sudske savjetnice Matee Milolože, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja C. A. d.d., Z., B., kojeg zastupa I. B., po punomoći, protiv tuženika Povjerenika za informiranje, Z., uz sudjelovanje zainteresirane osobe R. F., Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 17. rujna 2020.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Povjerenika za informiranje, klasa: UP/II-008-07/19-01/414, urbroj: 401-01/10-20-2 od 4. lipnja 2020.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika točkom 1. izreke poništeno je rješenje trgovačkog društva C. A. d.d. od 26. travnja 2019. , ovdje tužitelja. Točkom 2. odobrava se R. F. pravo na pristup preslici dokumenta pod nazivom P. a. b. A. i. C. A., sklopljen dana 27. siječnja 1997. (članci 1. do 22.). Točkom 3. izreke nalaže se tužitelju da postupi sukladno točki 2. izreke ovog rješenja u roku od 8 dana od dana pravomoćnosti rješenja.

Protiv osporenog rješenja tužitelj je podnio tužbu i u bitnome ističe da je osporeno rješenje nezakonito, da je činjenično stanje nepotpuno utvrđeno te je na tako pogrešno utvrđeno činjenično stanje pogrešno primijenjeno materijalno pravo. U bitnome ističe kako tuženik neosnovano navodi da ugovor ne može biti temelj za proglašenje poslovne tajne, već da poslovna tajna može biti određena samo zakonom ili općim aktom utemeljenim na zakonu. Smatra kako tuženik pri tome zanemaruje da je odredbom članka 5. Pravilnika o poslovnoj tajni od 3. ožujka 2009. propisano da se poslovnom tajnom smatraju isprave i podaci koji su kao poslovna tajna određeni zakonom, podzakonskim aktom, Statutom ili drugim aktima društva i navedenim Pravilnikom, a čije bi priopćavanje neovlaštenoj osobi nanijelo ili moglo nanijeti štetu poslovanju ili ugledu društva, ovdje tužitelju. Tužitelj ističe i činjenicu, da su ugovori u koje se traži uvid poslovna tajna samog tužitelja, a riječ je i o poslovnoj tajni druge ugovorne strane te kad bi tužitelj iste dao na uvid počinio bi povredu svoje ugovorne obveze te bi za istu bio odgovoran svom ugovornom partneru te ujedno pojašnjava da je iz samog ugovora razvidno, da tužitelj ne može objaviti podatke iz predmetnog ugovora bez prethodne suglasnosti druge ugovorne strane, a koja suglasnost nije dana. Navodi kako se tumačenje tuženika ne može prihvatiti točnim jer je volja ugovornih strana prilikom sklapanja ugovora s klauzulom povjerljivosti bila upravo ta, da se ograniči pristup ugovoru osobama koje zaista nemaju pravni interes da izvrše uvid u isti, ali ne iz razloga da se podaci

iz ugovora zataje, već da se naprosto suzi krug osoba koje bi u njih imale uvid upravo kako bi se zaštitilo poslovanje ugovornih strana i njihovi tržišni interesi. Navodi da je točno da je tužitelj pravna osoba u kojem većinski poslovni udio ima Republika Hrvatska, ali je i subjekt na tržištu, subjekt koji sudjeluje u tržišnoj utakmici i posluje prema načelima tržišne ekonomije te kao takav mora štiti vlastite poslovne interese, kako bi ujedno, samim time, štiti i interese Republike Hrvatske u smislu pozicije hrvatskog zrakoplovnog prijevoza u odnosu na europsku i svjetsku konkurenciju. S tim u vezi ističe, da tuženik ne cijeni dovoljno činjenicu, da je tužitelj uz sve i trgovačko društvo, čije su dionice kotirane na Z. burzi te se na njega primjenjuje i Zakon o tržištu kapitala koji u članku 455. propisuje da se takva informacija smatra povlaštenom informacijom, čije otkrivanje ili činjenje dostupnom bilo kojoj drugog osobi, osim ako se informacija otkrije ili učini dostupnom u redovnom tijeku obavljanja posla, profesije ili dužnosti sukladno članku 457. Zakona zabranjena. Smatra kako tuženik pogrešno zaključuje da se radi o javnim sredstvima, jer iako je tužitelj u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske, ne financira se sredstvima iz državnog proračuna te prihod ostvaruje prvenstveno obavljanjem svoje prijevoznike djelatnosti. Nadalje navodi kako tuženik zanemaruje institut zlouporabe prava, kao i činjenicu da je ponašanje podnositelja zahtjeva protivno načelu međusobnog poštovanja i suradnje iz članka 9.a Zakona o pravu na pristup informacijama jer je podnositelj zahtjeva u ranijim poslovnim odnosima oštetio tužitelja, što je utvrđeno i pravomoćno okončanim kaznenim postupkom. Iako podnositelj zahtjeva nema obvezu tijelu javne vlasti navesti koja je svrha i cilj traženja informacija, smatra da se nameće zaključak da podnositelj zahtjeva traži uvid u predmetni ugovor radi svog osobnog sukoba s tužiteljem, a možda ga i podnosi u ime treće osobe. Iz navedenih razloga smatra da se radi o informaciji koja se smatra poslovnom tajnom i kod koje interes ograničenja prevladava nad javnim interesom za pristupom informacijama pa predlaže ovom Sudu da poništi rješenje tuženika i odbije zahtjev.

Tuženik u odgovoru na tužbu u cijelosti ostaje kod navoda i osporenog rješenja. Ističe kako je jasno i detaljno obrazložio zbog čega smatra da se u konkretnom slučaju ne radi o informaciji koja bi bila zaštićena poslovnom tajnom već se radi o dokumentu koji se tiče raspolaganja javnim sredstvima u smislu članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama. Iz navedenih razloga predlaže ovom Sudu da odbije tužbu i potvrdi osporeno rješenje.

Zainteresirana osoba nije dostavila odgovor na tužbu.

Sud je, sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17. – dalje ZUS) odgovor na tužbu tuženika dostavio tužitelju i zainteresiranoj osobi.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja (članak 55. stavak 3. ZUS-a) sud tužbeni zahtjev ocjenjuje neosnovanim.

Iz podataka spisa predmeta proizlazi da je prvostupanjskim rješenjem koje je doneseno u izvršenju ranijeg rješenja tuženika od 1. travnja 2019., odbijen zahtjev zainteresirane osobe za pristup informacijama, kojim je zatražen uvid u ugovore o nabavci zrakoplova A. 319 i 320 s kraja 90-tih, temeljem članka 15. stavka 2. točke 2. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, 25/13. i 85/15. – dalje: ZPPI). U navedenom se rješenju obrazlaže da je proveden test razmjernosti i javnog interesa temeljem kojeg je utvrđeno, da je zahtjev neosnovan, odnosno da postoji opravdani razlog za ograničenjem pristupa informaciji jer bi javno iznošenje tražene informacije moglo dovesti do povrede tržišne pozicije tužitelja i investitora i posljedične štete, povrede odredbi Zakona o tržištu

kapitala zbog stavljanja investicijske javnosti u neravnopravan položaj, odnosno da nije utvrđeno koji bi to bio javni interes koji bi se štitio davanjem na uvid navedenog ugovora.

Tuženik je odlučujući o žalbi zainteresirane osobe izjavljene protiv navedenog rješenja izvršio uvid u Sporazum o kupnji između A. i. i tužitelja od 27. siječnja 1997. predmet kojeg je kupnja šest zrakoplova tipa A. 319-100 i isporuka zrakoplova. Tuženik obrazlaže da iz ugovora proizlazi da su ugovorne strane ugovorile da se ugovor, uključujući i njegove priloge i druge dokumente koji su s njim povezani, smatraju povjerljivim informacijama te da iste neće biti dostupne trećim osobama, osim u slučajevima određenim zakonom. Također je ugovoreno da niti jedna ugovorna strana neće vršiti priopćenja za javnost koja se tiču cijelog ugovora, odnosno njegova dijela te predmeta ugovora bez prethodnog odobrenja druge ugovorne strane.

Osnovano tuženik u osporenom rješenju navodi da je tužitelj kao tijelo javne vlasti u obvezi postupati sukladno odredbama ZPPI-a. Pri tome pravilno upućuje i na stajalište ovoga Suda, izraženo u presudi, poslovni broj: UsII-14/15 od 22. svibnja 2015., da ugovor ne može biti samostalna osnova za proglašenje poslovne tajne, već poslovna tajna može biti određena zakonom ili općim aktom utemeljenim na zakonu. Nadalje, polazeći od vlasničke strukture tužitelja, pretežno u vlasništvu Republike Hrvatske i koja je detaljno navedena u osporenom rješenju, utemeljeno tuženik smatra da ugovor koji je predmet ovog postupka predstavlja informaciju od javnog značaja, s obzirom na to da ukazuje na raspolaganje javnim sredstvima pa u tom slučaju dolazi do primjene odredbe članka 16. stavka 3. ZPPI-a, prema kojoj su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interes, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak, o čemu se u konkretnom slučaju ne radi. Stoga, ovaj Sud prihvaća stajalište tuženika da podaci o zrakoplovima kao i iznosima koje je tužitelj platio, bez obzira na način otplate kupoprodajne cijene i bez obzira radi li se o vlasništvu ili najmu zrakoplova ne mogu predstavljati poslovnu tajnu, već predstavljaju informaciju o raspolaganju javnim sredstvima.

Nadalje, tuženik je dostatno obrazložio tužitelju da se ne radi o povlaštenoj informaciji iz odredbe članka 455. Zakona o tržištu kapitala, koja je bila na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva jer ista ne može predstavljati samostalnu osnovu za ograničavanje prava na pristup informacijama, a osim toga tužitelj u rješenju niti ne obrazlaže zbog čega bi se navedeni sporazum mogao smatrati povlaštenom informacijom.

Nadalje, polazeći od odredbe članka 18. stavka 4. ZPPI-a kojim je propisano da podnositelj zahtjeva nije dužan navesti razloge zbog kojih traži pristup informacijama, niti je obvezan pozvati se na primjenu zakona, proizlazi da motivi podnositelja zahtjeva nisu relevantni. Uz navedeno valja istaknuti da nije osnovano pozivanje tužitelja na pravomoćnu kaznenu presudu podnositelja zahtjeva, budući da je pravo na pristup informacijama zajamčeno svakoj fizičkoj i pravnoj osobi te da navedena presuda ne može utjecati na ostvarivanje Ustavom zajamčenog prava na pristup informacijama.

Iz svega navedenog, ovaj Sud ocjenjuje da je osporeno rješenje tuženika doneseno u granicama zakonom propisanih ovlasti tuženika koji je za svoju odluku naveo pravno relevantne razloge, obrazložene u smislu članka 98. stavka 5. Zakona o općem upravnom postupku pa ovaj Sud nije našao osnovanim navode tužitelja.

Trebalo je stoga temeljem članka 57. stavak 1. ZUS-a odlučiti kao u izreci presude.

U Zagrebu 17. rujna 2020.

Predsjednica vijeća
Blanja Turić, v.r.